

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра історіографії, джерелознавства та археології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
 Декан історичного факультету
 доц. Сергій ЛИТОВЧЕНКО
 “29” серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи джерелознавства

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	перший	бакалаврський
галузь знань	03	Гуманітарні науки (шифр і назва)
спеціальність	032	Історія та археологія (шифр і назва)
освітня програма		Історія та археологія (шифр і назва)
спеціалізація		(шифр і назва)
вид дисципліни	за вибором	(обов'язкова / за вибором)
факультет	історичний	

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою історичного факультету

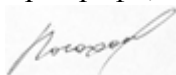
“29” серпня 2025 року, протокол № 7

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Вовк Ольга Ігорівна, кандидат історичних наук, старший викладач

Програму схвалено на засіданні кафедри історіографії, джерелознавства та археології

Протокол від “29” серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри історіографії, джерелознавства та археології

(підпис)

Сергій ПОСОХОВ
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи)
Історія та археологія
назва освітньої програми

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) Історія та археологія

(підпис)

Сергій ЛИТОВЧЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією
історичного факультету
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “29” серпня 2025 року № 1

Голова науково-методичної комісії історичного факультету

(підпис)

Олександр ТУМАКОВ
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Основи джерелознавства» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

бакалавр
(назва рівня вищої освіти)

Спеціальності 032 Історія та археологія

Спеціалізації

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Курс «Основи джерелознавства» пропонується на вибір для студентів бакалаврського рівня історичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Метою викладання курсу є формування джерелознавчої культури майбутнього фахівця з вищою історичною освітою, знайомство студентів з основними питаннями історії, теорії і практики джерелознавства, які необхідні для проведення самостійних історичних досліджень. Вивчення курсу передбачає опанування основних принципів коректного та ефективного пошуку, відбору, вивчення та використання історичних джерел різних типів та видів.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- Засвоєння професійного понятійно-категоріального апарату, ключових термінів та концептів у галузі історичного джерелознавства;
- Ознайомлення з різними типами і видами джерел, з'ясування їх інформаційного потенціалу;
- Вивчення того, як змінювався корпус джерел від первісних часів до сучасності, усвідомлення, які чинники (соціальні та технічні) впливали на їх появу і трансформацію;
- Опанування методики роботи з історичними джерелами на етапах джерелознавчої евристики, джерелознавчої критики та джерелознавчого синтезу;
- Набуття знань, необхідних для оцінки рівня достовірності джерельної інформації та виявлення фальсифікованих джерел.

1.3. Кількість кредитів 3

1.4. Загальна кількість годин 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	-й
Семестр	
3-й	-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
0 год.	год.

Лабораторні заняття	
0 год.	год.
Самостійна робота	
58 год.	год.
у тому числі індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

Вивчення дисципліни сприяє формуванню наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність бути критичним і самокритичним.

Вивчення дисципліни сприяє формуванню наступних фахових компетентностей:

ФК1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.

ФК 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.

ФК 5. Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали і т. п.).

ФК6. Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.

ФК 7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.

ФК9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.

ФК10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

ПРН1. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом.

ПРН3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел

ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.

ПРН5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.

ПРН 6. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.

ПРН8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.

ПРН 14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії.

1.8. Пререквізити: «Археологія», «Історія первісного суспільства», «Історія Стародавнього Сходу», «Історія Греції та Риму», «Історія України (давні та нові часи)», «Історична географія та історичне краєзнавство».

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи історичного джерелознавства

Тема 1. Історичне джерелознавство як наука і навчальна дисципліна

Предмет історичного джерелознавства. Теоретичні задачі джерелознавства. Практичні задачі джерелознавства. Методи джерелознавчого дослідження. Джерелознавча культура історика. Розвиток історичного джерелознавства в контексті світової історії науки та освіти. Внесок представників Харківського університету в розвиток історичного джерелознавства.

Тема 2. Історичне джерело як феномен культури та об'єкт пізнання

Визначення та сутність історичного джерела. Історичне джерело як складова соціальної реальності. Візії історичних джерел в епоху інформаційного суспільства. Об'єктивно-суб'єктивна природа джерела. Джерельна інформація. Джерельна база історичних досліджень.

Тема 3. Класифікація історичних джерел

Класифікація як дослідницька процедура. Класифікація та систематизація історичних джерел: проблеми співвідношення. Схеми та моделі класифікації історичних джерел. Поняття типів та родів історичних джерел. Вид історичних джерел як основна класифікаційна одиниця джерелознавства. Документальні та наративні джерела. Видове різноманіття писемних історичних джерел.

Тема 4. Еволюція історичних джерел

Сутність процесу еволюції в контексті суспільного розвитку. Чинники, що впливають на появу і розвиток історичних джерел різних типів та видів (соціально-економічні, матеріально-технічні, психологічні, ідеологічні тощо). Хронологічна динаміка трансформації комплексів історичних джерел. Джерела історії первісного суспільства. Джерела історії Стародавнього світу. Джерела історії Середніх віків. Зміни в корпусі історичних джерел при переході від Середньовіччя до Нового часу. Зміни в корпусі історичних джерел при переході від Нового до Новітнього часу. Зміни в корпусі історичних джерел в епоху інформаційного суспільства.

Розділ 2. Методика роботи з історичними джерелами

Тема 1. Джерелознавча евристика

Поняття евристики. Основні принципи та закономірності джерелознавчої евристики. Бібліотечна евристика. Архівна евристика. Музейна евристика. Цифрова евристика. Методика фіксування зібраної інформації.

Тема 2. Джерелознавча критика

Мета та основні етапи джерелознавчої критики. Прочитання та лінгвістичне вивчення тексту. Уточнення

тексту, встановлення спотворень. Реконструкція тексту. Дослідження походження джерела. Встановлення часу та місця створення джерела. З'ясування авторства джерела.

Тема 3. Проблеми фальсифікації та достовірності джерел

Визначення автентичних та фальсифікованих історичних джерел. Види підробок. Причини фальсифікацій. Ознаки фальсифікованих джерел. Поняття достовірності історичного джерела. Повнота і точність джерельної інформації. Взаємозв'язок між умовами та обставинами виникнення джерела і рівнем його достовірності. Вплив особистості автора на джерельну інформацію. Синтез джерельної інформації.

Тема 4. Специфіка історичних джерел цифрової епохи

Четверта інформаційна революція та її вплив на суспільство. Розширення діапазону видів та різновидів історичних джерел у цифрову епоху. Життєвий цикл електронних джерел. Специфіка пошуку, відбору, фіксації та критики електронних джерел. Проблеми історичного джерелознавства в епоху систем штучного інтелекту.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо го	у тому числі					ус бог о	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с. р.		л	п	ла б.	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретико-методологічні основи історичного джерелознавства												
Тема 1. Історичне джерелознавство як наука і навчальна дисципліна	10	4				6						
Тема 2. Історичне джерело як феномен культури та об'єкт пізнання	10	4				6						
Тема 3. Класифікація історичних джерел	12	4				8						
Тема 4. Еволюція історичних джерел	14	6				8						
Разом за розділом 1	46	18				28						
Розділ 2. Методика роботи з історичними джерелами												
Тема 1. Джерелознавча евристика	8	2				6						
Тема 2. Джерелознавча критика	12	4				8						

Тема 3. Проблеми фальсифікації та достовірності джерел	12	4				8						
Тема 4. Специфіка історичних джерел цифрової епохи	12	4				8						
Разом за розділом 2	44	14				30						
Усього годин	90	32				58						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

Не передбачено навчальним планом

5. Завдання для самостійної роботи¹

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Джерелознавча культура студента-історика. Співбесіда.	6
2	Підходи до тлумачення дефініції «історичне джерело». Співбесіда.	6
3	Документальні та наративні джерела: сутність, специфіка, основні види. Співбесіда.	8
4	Кількісні та якісні зміни у корпусі джерел періоду Нового часу. Співбесіда.	8
5	Роль електронних інформаційних ресурсів у джерелознавчій евристиці. Співбесіда.	6
6	Специфіка атрибуції історичних джерел різних типів та видів. Співбесіда.	8
7	Проблеми визначення автентичності історичних джерел. Співбесіда.	8
8	Проблеми застосування штучного інтелекту в царині історичного джерелознавства. Співбесіда.	8
	Разом	58

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

7. Методи навчання

Під час проведення занять використовуються словесні (лекція, бесіда, дискусія), наочні (ілюстрація, демонстрація) та практичні (вправи, проходження навчальних тестів) методи. Також застосовуються інтерактивні (відповіді на запитання, опитування думок студентів, мозковий штурм тощо) та активні (евристичні бесіди тощо) методи навчання.

8. Методи контролю

У межах проходження курсу використовуються такі методи контролю як поточний (перевірка знань, засвоєних студентами протягом лекції у формі усного опитування), рубіжний (за результатами вивчення розділу 1 у формі письмового опитування) та підсумковий (семестровий контроль у формі письмового опитування).

¹ Самостійна робота здобувача спланована в рамках підготовки до поточного та семестрового контролю.

Максимальна сума балів, яку студент може отримати за проходження рубіжного контролю, складає 40. Максимальна сума балів, яку студент може отримати за проходження підсумкового контролю, складає 60.

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума балів рубіжного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. За результатами рубіжного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно. Набрана кількість рейтингових балів студентом служить основою для оцінки за національною шкалою.

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких обмежень в умовах військового стану та пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) студентам надається можливість скласти екзамени дистанційно.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання					Екзамени (залікова робота)	Сума
Розділ 1		Розділ 2		Контрольна робота, передбачена навчальним планом		
T1 –3	T4– 6	T1–2	T3 –4			100
				40	60	

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку, або екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Критерії оцінювання контрольної роботи студентів

Максимальний бал – 40.

35-40 балів – робота виконана правильно та вичерпно;

22-34 балів – робота виконана повно і в основному правильно, мають місце незначні помилки;

10-21 балів – робота виконана частково;

1-9 балів – робота виконана фрагментарно, містить фактографічні помилки та значні пропуски.

0 балів – робота відсутня.

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи студентів

55-60 балів передбачає повне і впевнене засвоєння програм і знання основних джерел і додаткової літератури, уміння аналізувати історичний матеріал, порівнювати, оцінювати, пояснення історичних фактів на основі здобутих із різних джерел знань, користуватись науковою термінологією.

50-54 бали виставляється за впевнене засвоєння курсу, знання хронології, вміння логічно будувати відповідь, роботи аргументовані висновки, аналізувати історичний матеріал. А також за умовами, якщо студент припустився незначних помилок, або зробив не зовсім повні висновки.

40-49 балів передбачає виконання всіх вимог до оцінки «В», за наявності принципових помилок при викладенні засвоєного матеріалу, або не аргументування висновків.

30-39 балів виставляється за часткове висвітлення змісту теоретичних та недостатнє вміння застосувати теоретичні знання для розгляду практичних завдань. При цьому студент не вміє логічно мислити. Завдання виконане ним не повністю, але у його відповідях продемонстровані розуміння основних положень матеріалу дисципліни.

20-29 балів передбачає виконання всіх вимог до оцінки «Да», та також якщо у студента виникають проблеми з відтворенням основного матеріалу.

0-19 балів виставляється, якщо студент не засвоїв матеріал, передбачений програмою курсу.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
0-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

Історичне джерелознавство: підручник / Я. С. Калакура, І. Н. Войцехівська, С. Ф. Павленко та ін. Київ: Либідь, 2002. 488 с.

Історичне джерелознавство: підручник / Я. С. Калакура, І. Н. Войцехівська, С. Ф. Павленко та ін. 2-ге вид. Київ: Либідь, 2017. 512 с.

Підгаєцький В. В. Основи теорії та методології джерелознавства з історії України XX століття: навчальний посібник. Дніпропетровськ: Вид-во Дніпропетровського університету, 2000. 392 с.

Богдашина О. М. Джерелознавство історії України: питання теорії, методики, історії: навчально-методичний посібник. 3-є вид. Харків: САГА, 2010. 214 с.

Міронова І. С. Історичне джерелознавство та українська археографія: навчальний посібник. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 208 с.

Воронов В. І. Джерелознавство історії України: курс лекцій / Дніпропетровськ: Вид-во Дніпропетровського університету, 2003. 336 с.

Джерелознавство історії України. Довідник: навчальний посібник / ред. кол.: М. Я. Варшавчик та ін. Київ, 1998. 211 с.

Яковенко Н. Вступ до історії. Київ: Критика, 2007. 376 с.

Archives & Primary Sources Handbook / ed. by V. L. Denison, S.K. Kearns, R. Leimkuehler, I. Rogova. Manhattan, KS: New Prairie Press, 2025. 362 p.

Myrdal J. On source criticism in world history // Methods in World History: A Critical Approach / ed. by A. Jarrick, J. Myrdal & M. Wallenberg Bondesson. Lund: Nordic Academic Press, 2016. 254 p.

Допоміжна література

- Антонович В. Б. Лекції з джерелознавства / ред. М. Ковальський. Острог; Нью-Йорк: УВАН у США; НУ «Острозька академія», 2003. 382 с.
- Войцехівська І. Н. Структура історичного джерелознавства: традиції та сучасні проблеми // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство. 2001. Вип. 13. С. 355–370.
- Галенко О.І. Документальні публікації з історії Української РСР: Теорія та джерелознавчий аналіз. Київ: Наукова думка, 1991.
- Дашкевич Я. Майстерня історика. Джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни. Львів: Літературна агенція «Піраміда», 2011. 792 с.
- Джерелознавство: навч. посібник / уклад. В. Ю. Вощенко, І. В. Денисовець. Полтава: ПолтНТУ, 2017. 234 с.
- Долгопол В. М., Литвиненко М. А., Лях Р. Д. Джерелознавство історії Української РСР: навчальний посібник. Київ: Вища школа, 1986. 239 с.
- Івашенко В. Ю., Красько О. І. Дослідження в галузі джерелознавства, архівознавства та спеціальних історичних дисциплін на історичному факультеті Харківського університету // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Історія». 2015. № 1145, вип. 50. С. 134–144.
- Ісаєвич Я. Д. Джерела з історії української культури доби феодалізму, XVI–XVIII ст. Київ: Наукова думка, 1972. 144 с.
- Казьмирчук М. Г. Джерела особового походження: підручник. Київ: логос, 2010. 242 с.
- Калакура Я. С. Класифікація джерел інтелектуальної історії України // Історичний архів: наукові студії. Херсон, 2012. С. 106–113.
- Калакура Я. С. Класифікація джерел із всесвітньої історії як дослідницький метод // Україна–Європа–Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. Вип. 15. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2015.
- Кафедра історіографії, джерелознавства та археології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна: автобіографічні нариси та бібліографія (2004–2023) / відп. ред. С. І. Посохов; уклад. бібліогр. О. І. Вовк. Харків: Майдан, 2024. 294 с.
- Китиченко Т. С. Розвиток історичного джерелознавства в Україні (1840-ві – 1920-ті рр.). Харків: ДІСА ПЛЮС, 2019. 238 с.
- Ковальський М. П. Актуальні проблеми джерелознавства історії України XVI–XVII ст. // Український археографічний щорічник. 1992. С. 261–273.
- Ковальчук О. Українське джерелознавство доби романтизму. Київ: Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, 2011. 324 с.
- Куделко С. М., Янкул О. М. Серія «Джерелознавчі зошити»: огляд матеріалів (до 60-річчя кафедри історіографії, джерелознавства та археології) // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Історія». 2024. Вип. 66. С. 236–246.
- Куліков В. О. Пошук історичної інформації в інтернеті: Посібник для студентів історичних факультетів. Харків: Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. 91 с.
- Левчук О. Архівні електронні інформаційні ресурси як джерело історичної інформації // Архіви України. 2020. № 3 (325). С. 52–70.
- Литвиненко М. А. Джерела історії України XVIII ст. Харків: Вид-во Харківського університету, 1970. 204 с.
- Лукашевич О.А., Манжула К. В. Хрестоматія з теоретичного джерелознавства: Навчальний посібник. Кіровоград, 1998. 78 с.
- Макарчук С. А. Писемні джерела з історії України: курс лекцій. Львів: Світ, 2008. 512 с.

Папакін Г. «Цифровий поворот» у джерелознавстві: реальність, перспектива чи ілюзія? // Український історичний журнал. 2021. Вип. 1. С. 153–164.

Святець Ю. А. Цифрові джерела в дослідницьких практиках істориків: теоретико-методологічний аспект // *Universum Historiae et Archeologiae*. 2019. Т. 2(27), вип. 1. С. 47–68.

Федоров О. Fake news у Стародавньому Римі: особливості створення та проблема інтерпретації // Інформація, комунікація, суспільство 2024: матеріали 13-ї Міжнародної наукової конференції ICS-2024. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2024. С. 81–83.

Рекомендації щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти / Міністерство цифрової трансформації України; Міністерство освіти і науки України; UK International Development; Eurasia Foundation. Київ, 2025. URL: https://cms.thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/page/community/docs/Vykorystannya_AI_u_vyshchy_osviti.pdf?fbclid=IwY2xjawMmLwZleHRuA2FlbQlXMAbicmlkETFBcnptSFlaYXhGNkMzRHHV2AR4t2KRhOXINPVGCMIscaPabVC9NgLJT5tJJShDq9vebXvqy7juxicM3QI2wnO_aem_QwxXzgDoarttrshDch5MzzQ

Source Criticism // *Research Methods in the Social Sciences: An A-Z of key concepts* / ed. by J.-F. Morin, Ch. Olsson, E. Ö. Atikcan. Oxford: Oxford University Press, 2021. URL: <https://www.oxfordpoliticstrove.com/display/10.1093/hepl/9780198850298.001.0001/hepl-9780198850298-chapter-62>

Burchardt J. Source criticism, bias, and representativeness in the digital age: A case study of digitized newspaper archives // *Digital Humanities in the Nordic and Baltic Countries Publications*. 2024. No 6(1). URL: <https://journals.uio.no/dhnbpub/article/view/11512>

Smits T. A multimodal turn in Digital Humanities. Using contrastive machine learning models to explore, enrich, and analyze digital visual historical collections // *Digital Scholarship in the Humanities*. 2023. Vol. 38, Issue 3. P. 1267–1280. URL: <https://academic.oup.com/dsh/article/38/3/1267/7078540>

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Дистанційний курс «Основи джерелознавства» на платформі Moodle

Source criticism. EK Library. <https://bibliotek.kea.dk/en/studyskills/study-writing/source-criticism>

Додаток 1

Додаток до робочої програми навчальної дисципліни _____
(назва дисципліни)

Дію робочої програми продовжено: на 20____/20____ н. р.

Заступник декана _____ факультету з навчальної роботи

(підпис) (прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 20 ____ р.

Голова науково-методичної комісії _____ факультету

(підпис) (прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 20 ____ р.